

fordi det derved skulde faa Skin af, at Højre særlig skulde føle sig brøstholdent ved denne Fremgangsmaade. Det er slet ikke Tilfældet. Det ærede Medlem vil vide, at med Hensyn til Tyendets Beboelsesbekvemmeligheder, er der sikkert ikke nogen Forskel paa, hvor Manglerne findes, thi de findes lige godt mellem Højre og Venstre. Det ærede Medlem kan heller ikke sige, at Højre har været mere uvilligt end Venstre til at søge disse Mangler afhjulpne. Det er sikkert nok, at da Kommissionen blev nedsat, blev det ikke mindst fra vor Ordfører, det ærede Medlem fra Hurup (Barner), skarpt pointeret, hvad der burde gøres paa Tyendebølgernes Omraade. Dette blev særlig fremhævet fra den Side, og det følger af sig selv, at Gruppen var fuldstændig enig deri. Jeg maa derfor paa det bestemteste afvise den Opfattelse, som det ærede Medlem har saa stærk Tendens til at faa frem, at det skulde være en Partiopfattelse, der her gøres gældende. Det er jo slet ikke Tilfældet.

Jeg gentager, at Grunden til, at jeg har gjort mig til Talsmand for den Uvillie og Misnøje, der har givet sig Luft her i Landet, er den Benyttelse, som jeg ikke tvivler om, vil blive gjort deraf. Hvis nogen ønsker Besked om, hvilken Brug, eller rettere sagt hvilken Misbrug, der vil blive gjort af dette Materiale, behøve de kun at se hen til de Oplysninger, som ere fremkomne derom i den socialdemokratiske Presse. Det er en nydelig Tavshed, de have paalagt sig i den Henseende. Aldrig saa snart var det lykkedes det ærede Medlem, der kæmpede for at føre denne Sag igennem i Kommissionen, at sætte sin Villie igennem, før „Social-Demokraten“ udbasunede hans Fortjenester i saa Henseende. Der er ingen Tvivl om, at naar Kommissionen bliver færdig og muligvis har fundet noget mindre heldigt, som den kan sætte frem i Dagens Lys, vil den gøre al den Benyttelse deraf, som kan gøres i Agitationens Tjeneste, hvilket paa andet Dansk vil sige: at stille en hel Del Mennesker i Gabestokken. Dette er der slet ingen Grund til, da de Oplysninger, som skulde opnaas, ogsaa kunde være erholdt ad anden Vej, som laa indenfor Kommissionens Rækkevidde.

Formanden: Folketingsmanden for Aarhus Amts 2den Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Sabroe: Maa jeg overfor det ærede Medlem sige, at der var ingen anden Vej

fremkommelig til at faa fuldt paalidelige Oplysninger om de Beboelsesforhold, der ydes Tyende og Tjenestehusmænd. Det ærede Medlem maa jo nemlig erindre, at Kommissionen har ikke alene at beskæftige sig med det egentlige Tyendes Beboelsesforhold, men ogsaa med det store Antal af Leje- og Tjenestehusmænd, som ere knyttede til Herregaardene. Vi kunde ikke faa fuldt paalidelige og konkrete Oplysninger, medmindre vi alle i Fællig aflagde et Besøg rundt omkring i de forskellige Landsbyer, valgt vilkaarligt. Det ærede Medlem kan ganske berolige sig. Den Betænkning, der en Gang vil foreligge fra Kommissionens Side, vil ingen Navne indeholde, og der vil deri blive Tale om saavel de gode som om de mindre gode Forhold. Kommissionen vil ikke særlig bestræbe sig for at finde de slette eller allersletteste Forhold ude paa Landet. Den ønsker tværtimod at faa et saa paalideligt Billede som muligt af Tilstanden ude omkring paa Landet, og hvad Resultatet deraf maa blive, kunne vi til den Tid tales ved om. Jeg for mit Vedkommende tvivler ikke om, at det Parti, hvortil jeg hører, vil have den Tilfredsstillelse, at det Resultat, Kommissionen kommer til, paa det nærmeste vil falde sammen med den Kritik, vi i Aarenes Løb have gjort gældende. Men det tjener kun Kommissionen til Ære, ligesom det ogsaa tjener den danske Rigsdag og Regering til Ære, at den har søgt at skaffe fuld Klarhed og Oplysning over Forhold, hvorom der har været Tvivl, og jeg kan forsikre det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds, at den store Part af Landboerne ikke i nogen Grad har følt sig brøstholden over den Kommission, som har været ude i Landsbyerne. Jeg vil ogsaa gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at da Toldkommissionen henvendte sig til Fabrikanterne om de Oplysninger, den skulde have, for at kunne bearbejde sit Materiale og gøre sit Arbejde, sagde Fabrikanterne ikke Nej, skønt de havde fuld Ret dertil. Hvad Tyendekommissionen har tilladt sig, er ikke andet, end hvad andre Kommissioner have tilladt sig; aldeles ikke. Maa jeg for øvrigt gøre en ganske kort Bemærkning til det ærede Medlem, der talte om Højre og Handelsministerier . . .

Formanden: Tiden for en kort Bemærkning er omme.

Det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.